

Μάκης Τσίτας: Μια μικρή διάσημη – κριτική της Ανθούλας Δανιήλ

June 21, 2017

Μάκης Τσίτας
Μια μικρή διάσημη
Εικονογράφηση, Ελίζα Βαβούρη
Εκδ. Ψυχογιός, 2017

Η μικρή Αμερικανίδα ηθοποιός Σίρλεϊ Τέμπλ που μίλησε δημόσια και με τον πρόεδρο Ρούσβελτ, η Χέλι Μιλς, κόρη του Τζων Μιλς, που θαυμάσαμε σε ταινίες βασισμένες στα μυθιστορήματα του Ιουλίου Βερν και όχι μόνο, πιο πρόσφατα η κόρη του Νικήτα Μιχάλκοφ στον *Ψεύτη ήλιο*, ένα ναζιάρικο κοριτσάκι, θαύμα των θαυμάτων, στην Ελλάδα ο μικρός Γιαννάκης Καλαντζόπουλος και ο μικρός Βασιλάκης Καΐλας που έπαιξαν το ρόλο τους στις παλιές ασπρόμαυρες ταινίες, είναι μερικά λαμπρά παραδείγματα διάσημων παιδιών των οποίων τη δόξα κι άλλα πολλά εξήλεψαν.

Τα τελευταία χρόνια, η μικρή οθόνη έδωσε την ευκαιρία και σε άλλα πολλά που πλέον συνωστίζονται στην οντισιόν εκπομπών με ταλέντα χορού και τραγουδιού όλων των ποικιλιών για γέλια και για κλάματα, μεγάλων και μικρών. Και με αυτό το πολύ σοβαρό θέμα καταπιάνεται ο Μάκης Τσίτας στο νέο βιβλίο του, *Μια μικρή διάσημη*.

Η μικρή ηρωίδα του, η Θεοδοσία, ξύπνησε μια μέρα και της άστραψε να γίνει διάσημη τραγουδίστρια ή διάσημη ηθοποιός. Ο συγγραφέας ευφυώς εστιάζει εξ αρχής στο επίθετο «διάσημη» και παίζει πολύ καλά και στα δύο επίπεδα του θέματος. Στο πρώτο, για να προβάλει τα θετικά της διασημότητας της Θεοδοσίας και συγχρόνως να τα υπονομούσει, στο δεύτερο για να δείξει καθαρά την άλλη όψη του νομίσματος. Συγκεκριμένα, η μαμά της μικρής Θεοδοσίας δεν ενθουσιάζεται με την ιδέα της μικρής, να γίνει διάσημη, η θεία όμως που εργάζεται στην τηλεόραση της προτείνει να παίξει σε ένα σίριαλ και ο μπαμπάς συμφωνεί. Και αρχίζουν τα γυρίσματα της τηλεοπτικής σειράς *Οδοντόβουρτσες στο ηλιοβασιλέμα*. Την ντύνουν, τη χτενίζουν, τη στολίζουν και την στήνουν με τις ώρες στο στούντιο. Υποδύεται την πλούσια κόρη ενός πλούσιου εργοστασιάρχη οδοντοβουρτσών που έχει πολλά λεφτά, πολλά σπίτια, πολλούς υπηρέτες, μαγαζιά, πολλά αυτοκίνητα· πολλά όλα. Και αρχίζει η παρουσία της να γίνεται αισθητή σε όλους, να την αναγνωρίζουν στο δρόμο, να της ζητούν αυτόγραφα, να είναι δημοφιλής ανάμεσα στις συμμαθήτριες και στους συμμαθητές, οι δημοσιογράφοι να της κάνουν συγκλονιστικά ενδιαφέρουσες ερωτήσεις όπως «Τι οδοντόβουρτσα χρησιμοποιείς, μαλακή, μέτρια, σκληρή;», «Ποιο είναι το αγαπημένο σου φαγητό;», «Πίνεις το γάλα σου σκέτο ή με κακάο;», «Αν δεν ήσουν αυτή που είσαι, ποια θα ήθελες να είσαι;», «Είναι αλήθεια ότι κάθε σοβαρός σταρ έχει τουλάχιστον εκατόν τριάντα τρειςήμισι ιδιοτροπίες;».

Εδώ, σ' αυτό το επίπεδο, ο Τσίτας, έχοντας νου, γνώση και ευαισθησία, αντιμετωπίζει με χιούμορ τις φιλοδοξίες της Θεοδοσίας, έχει όμως παράλληλα θέσει επί τάπητος όλα εκείνα τα στοιχεία που θα κάνουν το θέμα να βουλιάζει κάτω από το βάρος της ανοησίας. Ο βαρύγδουπος τίτλος του σίριαλ, *Οδοντόβουρτσες στο ηλιοβασιλέμα*, όπου άσχετα πράγματα αποκτούν ανύπαρκτη σχέση, η κουφότητα και η ασημαντότητα ενός καταγιγισμού αγαθών, των οποίων η συσσώρευση καμιά λειτουργικότητα δεν έχει, αντίθετα ο απομυθοποιητικός πληθυντικός (λεφτά, σπίτια, υπηρέτες, μαγαζιά, αυτοκίνητα) δίνει όλη την κλίμακα του νεοπλουτισμού και της ανοησίας. Και τέλος οι ανόητες ερωτήσεις των δημοσιογράφων στις οποίες πρέπει η Θεοδοσία να απαντήσει.

Έτσι το πρώτο επίπεδο, παρά την εξόφθαλμη λάμψη του, προετοίμασε την ανατροπή του. Ο Τσίτας εντέχνως έστρωσε τα υλικά του για να τα ξεστρώσει και να αποκαλύψει την άλλη, την αθέατη πλευρά του θέματος. Στο δεύτερο, λοιπόν, επίπεδο, ολοκάθαρα πλέον, ανατρέπονται όλα: Η Θεοδοσία υφίσταται την εξαντλητική επανάληψη των σκηνών που πρέπει να ξαναγυριστούν, πάλι και πάλι. Περιμένει ώρες ατέλειωτες να έρθει η σειρά της και πλήττει. Δεν έχει χρόνο να κοιμηθεί και νυστάζει. Δεν έχει χρόνο να παίξει με τις φιλενάδες και να φάει το παγωτό της. Όταν γίνεται πάρτι μετά το σίριαλ, όλοι έχουν κάτι να πουν, ενώ εκείνη δεν έχει με ποιον να μιλήσει. Όταν κάνει μια βλακεία όλοι γυρίζουν και την κοιτάζουν και κρυφογελάνε σε βάρος της, γιατί τώρα πια είναι «διάσημη» και κάθε στραβή κίνησή της παίρνει διαστάσεις. Όλα αυτά την κάνουν να επανεξετάσει την υπόθεση της διασημότητας και την ευκαιρία της δίνουν οι φιλενάδες της, οι οποίες θα πάνε στο ζωολογικό κήπο και στα γενέθλια του Γιώργου, ενώ εκείνη δεν μπορεί. Εκεί, αντιλαμβάνεται ότι το τίμημα της διασημότητας είναι η καθημερινή ατέρμονη σκλαβιά της.

Στο μικρό της μυαλούδακι, θα ζυγίσει τα υπέρ και τα κατά και οπλισμένη πια με άρνηση, δεν θα δεχτεί την νέα συνεργασία στη σειρά *Η μελαγχολική σιωπή του μπακλαβά*. Ας μελαγχολεί μόνος του ο μπακλαβάς, εκείνη επιλέγει να ξαναγίνει χαρούμενη, και είναι δική της η απόφαση να επιστρέψει στις προηγούμενες συνθήκες της, να παίξει με τις φίλες της και να χαρεί την ξενοιασιά και τις ομορφιές της ηλικίας της: «Προτιμώ να παίζω με τις φίλες μου και με τις κούκλες μου», είπε και ρίχνει αυλαία στην ονειρόφουσα της καλλιτεχνικής καριέρας της «διάσημης».

Ο Μάκης Τσίτας είναι ολοφάνερο ότι θέτει τα δάχτυλα επί των τύπων των ήλων. Πλαγίως αλλά σθεναρώς, προτρέποντας τα παιδιά αλλά και τους γονείς να μην παρασύρονται από τη γοητεία της οθόνης, μικρής ή μεγάλης, να μην στερούνται την παιδική τους ηλικία, να μην μεταμορφώνονται σε μικρομέγαλα, να μην γίνονται δυστυχημένα. Σκηνοθετώντας τη μικρή ηρωίδα του στον μεγάλο μικρόκοσμο της, την καθοδηγεί, χωρίς να φαίνεται, και της προσφέρει τα μέσα για να μπορέσει μόνη της να διαλέξει την αληθινή ζωή. Παράλληλα και πλαγίως υποδεικνύει ποιες πρέπει να είναι οι απασχολήσεις των παιδιών και τι πρέπει να κάνουν οι γονείς. Μάλιστα, η «αδύναμη» παρουσία τους μέσα στο έργο μοιάζει να λείπει πως ο ρόλος τους είναι συμβουλευτικός και τα παιδιά τα ίδια πρέπει να αποφασίζουν για τον εαυτό τους. Κι έτσι ασκεί παιδαγωγία χωρίς καταναγκασμό και δεσποτεία, πράγμα που θα έφερνε αντίθετα αποτελέσματα.

Το βιβλίο συνοδεύεται από την ευφάνταστη εικονογράφηση της Ελίζας Βαβούρη, η οποία εκμεταλλεύτηκε όλες τις αιχμές που της πρόσφερε ο Τσίτας, για να δημιουργήσει μια εικονογράφηση αποδομητική της φιλοδοξίας των νεαρών ατόμων και υποστηρικτική του θέματος, προσφέροντας εικόνες άφατου κωμικού στοιχείου, διακωμώδησης, αλλά και αποτροπής από μάταια όνειρα. Τα βιβλίο με το χιούμορ του και ως λόγος και ως εικόνα, τονίζει τα σημεία και, ενώ φαίνεται ότι απευθύνεται σε παιδιά, διασκεδάζει και τους μεγάλους, στους οποίους ο Τσίτας κρούει ένα ηχηρό καμπανάκι, εφόσον η τόσο χαριτωμένη και αφελής επιφάνεια γλιστράει συνεχώς σε ένα δεύτερο επίπεδο πολύ σοβαρό που είναι η διαπαιδαγώγηση και η σωστή καθοδήγηση του μικρού παιδιού, της κάθε Θεοδοσίας, για να προλάβει τον αποπροσανατολισμό και την μετέπειτα τραυματική εμπειρία, όπως συχνά συμβαίνει.

[Πρώτη δημοσίευση στο ηλεκτρονικό *Φρέαρ*.]

Δείτε τα περιεχόμενα του έντυπου τεύχους μας [εδώ](#).

Share this:

Related

Τοπογράφος μηχανικός - του Π. Ενιγιουέι 13/10/2014 In "Διήγημα"	Για τη «Δώρα» του Μάκη Τσίτα - γράφει η Ανθούλα Δανιήλ 08/02/2017 In "Βιβλίο"	Μια οικογένεια - του Θεοχάρη Μπαλαούρα 11/03/2017 In "Διήγημα"
---	---	--

By: [logotexnis](#) Tags: [featured](#), [ανθούλα δανιήλ](#), [κριτική](#), [Μάκης Τσίτας](#)

logotexnis

There is no author description yet.

ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

Search...

Η ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΣ ΣΤΟ TWITTER

Tweets by @FearGr

ΠΡΟΣΦΑΤΑ ΑΡΘΡΑ

Φρέαρ, τχ. 20: Αφιέρωμα στον Άρη Αλεξάνδρου

Δύο ποιήματα – του Γεωργίου Τασούδη

Επιπόλαια Στιχάκια Για Ένα Σύντομο Πάτερσον – της Σοφίας Κροκιά

Το παράπνο του σοφιστού – του Σπύρου Μάλλιου

Είναι πια γνωστό... – του Βασίλη Χουλιαρά